

De leden van de vijf deelnemende teams, docenten, lectoren, juryleden en de projectleiders van De Nieuwe Hanze Unie.

HANSEATIC CITY CHALLENGE

Méér dan inspiratie voor klimaatadaptatie

TEKST Mirjam van Huet, MCM tekst

FOTOGRAFIE Suraya Beverwijk, student Film & Fotografie Deltion College

Studenten bedenken aanvalstrategieën voor de klimaatopgave. Dat is, in het kort, de 'Hanseatic City Challenge'. De Challenge werd gehouden op het Hanzecongres tijdens de Internationale Hanzedagen in Kampen, in juni 2017. Nu, vier maanden later, gooit de spin-off hoge ogen: in Groningen wordt een bedrijf gestart, in Kampen stroopt een trainee de mouwen op om samen met studenten en bewoners een klimaatklus te klaren en Deventer gaat aan de slag met klimaatadaptatie op een bedrijventerrein.

Hierbij zijn vele partijen vanuit onderwijs, overheid, onderzoek en ondernemerschap betrokken. Zij vertellen, ieder vanuit hun eigen perspectief, over de meerwaarde van De Nieuwe Hanze Unie.

'De resultaten zijn in korte tijd geboekt', zegt Bert Boerman, gedeputeerde van de provincie Overijssel. 'Daar mogen de studenten en hun begeleiders trots op zijn. Dit zijn resultaten die om een vervolg vragen. En daar werken we aan.' Wat ging er aan deze resultaten vooraf? We gaan een klein jaar terug in de tijd, naar het moment dat de Internationale Hanzedagen in Kampen werden voorbereid. De Hanzedagen zijn traditioneel vooral toeristisch, maar het Hanzecongres, gericht op economie, is al vele jaren een prominent onderdeel. In overleg met de gemeente Kampen nam de provincie dit congres voor zijn rekening. Vanwege het thema 'Water Verbindt' ging het congres over economie, waterveiligheid en klimaatadaptatie. Gedeputeerde Bert Boerman: 'kennissuitwisseling tussen overheden, ondernemers, onderzoekers en onderwijsinstellingen (vier o's) vinden we belangrijk. En we wilden studenten een prominente rol geven. Daarom gaven we De Nieuwe Hanze Unie opdracht om deze Challenge te organiseren in samenwerking met de vier o's. Dat heeft mooie resultaten opgeleverd, al hadden we gehoopt op meer deelname van buitenlandse Hanzesteden.'

IN HET KORT, WAT HIELD DE CHALLENGE IN?

De Hanzesteden beschermen tegen de gevolgen van klimaatverandering. Dat was de uitdaging. In drie dagen tijd werkten teams een idee uit. De teams bestonden uit ondernemers, studenten, docenten, onderzoekers en/of ambtenaren. Samen vertegenwoordigden zij hun eigen Hanzestad. In een 'pressure cooking setting' werden deelnemers door dwarsdenkers en friskijkers gestimuleerd om out of the box snel tot een concept te komen. Op dag drie presenteerden de

beste teams hun concepten, op het podium, met alle congresgasten als publiek. Er waren teams uit Zwolle, Ommen/Hardenberg, Kampen, Groningen en Deventer. De oplossingen van de laatste drie steden werden verkozen tot de beste. Dat wil zeggen: de meest innovatieve, duurzame en haalbare oplossingen.

VAN STORMBAAN NAAR CHIQUÉ DINER

De Nieuwe Hanze Unie doet er tijdens projecten álles aan om de creativiteit van studenten aan te wakkeren en hen op hun best te laten presteren. Jeroen van Luyn, student Bouwkunde aan Hanzehogeschool Groningen en deelnemer in team Groningen: 'we begonnen de eerste dag van de Challenge met een 'wipeout stormbaan'. Alle studenten door elkaar, los van de eigenlijke teams. Dat brak het ijs. De rest van de dagen spraken we elkaar daardoor makkelijker aan. Ga je meteen braaf in een gebouw aan de slag, dan mist die interactie.' 'Trouwens, daarna gingen we ook niet saai zitten werken; we wisselden steeds van locatie. We hebben bij Rabobank IJsseldelta gezeten, bij CityLab Brainz in Zwolle en in een leegstaand gebouw van Van den Berg Groep in Kampen. Al die plekken inspireren. Bij de Rabobank was het bijvoorbeeld heel luxe, terwijl het gebouw van Van den Berg ons een eigen 'managers office' bood. Waar we ook zaten, overal konden we direct de laptops inpluggen, drinken pakken en knallen!' Eenmaal aan het werk kwamen er 'dwarsdenkers' en 'friskijkers' langs.

“
De Challenge focust op oplossingen
”

'Die hielpen je vanuit een ander perspectief naar je vraagstuk te kijken.' 'Work and play', dat is volgens Van Luyn het recept voor het oplossen van een vraagstuk, zoals dat van de gemeente Groningen waarover hij en zijn teamgenoten zich bogen tijdens de Challenge. Inspanning en ontspanning afwisselen dus en vooral, 'het gevoel hebben dat je met je hobby bezig bent, in plaats van met je studie of werk.' Ook daar is voor gezorgd door De Nieuwe Hanze Unie. 'Zelfs het eten was geregeld. We zijn in het studentencafé Het Vliegende Paard geweest en bij het chique restaurant Moods & Roots', vertelt Van Luyn. 'Die afwisseling van plekken, het feit dat overal eten en drinken voor je klaarstaat, je werkplek gereed is als je ergens aankomt... die luxe en dynamiek deden ons als team pieken. En doordat je steeds van locatie wisselt, heb je telkens een psychologische deadline voor een onderdeel binnen je project. Daardoor kwamen we snel tot resultaten.'

PROBLEMATIEK IS IDENTIEK

'Alle Hanzesteden hebben dezelfde problematiek. Ze liggen veelal aan het water en zijn 'versteend', dat wil zeggen: veel stenen en weinig groen. Ze zijn onderhevig aan klimaatontwikkeling en krijgen dus te maken met intensievere buien. Die ingrediënten vormen hét recept voor wateroverlast en hittestress. Slim om hier tijdens het congres aandacht voor te vragen', zegt Laurens de Lange, die als voorzitter van VNO-NCW regio Zwolle deelnam in de stuurgroep van de Challenge. Edwin van der Strate van advies- en ingenieursbureau Tauw was aan de Challenge verbonden als jurylid. Hij roemt het feit dat de Challenge het probleem centraal stelt. 'Als adviesbureau komen we bij allerlei projecten ook uitdagingen rond water en klimaat tegen. Alleen, dan is het één van de vele onderdelen van een project - en dus van ondergeschikt belang. Bij de Challenge lag de focus volledig op oplossingen voor klimaatadaptatie.'

OPLOSSINGEN IN DE PRAKTIJK

In Groningen, Kampen en Deventer, de drie beste teams van de competitie, worden die oplossingen momenteel daadwerkelijk in de praktijk uitgewerkt. Deventer werkt aan ontwerpvoorstellen om van bedrijventerrein Bergweide een 'cool spot' te maken. 'We willen wateroverlast en hittestress tegengaan en het terrein aantrekkelijker maken', zegt Freddy ten Kate, senior adviseur riolering en water bij de gemeente Deventer. 'Bijvoorbeeld door in samenspraak met bedrijven daken en/of gevels te voorzien van groen. En qua watermanagement willen we een link met de nabijgelegen haven leggen.'

Aan het woord

Bert Boerman, gedeputeerde voor Mobiliteit, Water en Sociaal van de provincie Overijssel, voorzitter van de stuurgroep Hanseatic City Challenge en bestuurlijk opdrachtgever

Dennis Laing, stadsontwikkelaar bij BPD, binnen de Challenge actief als jurylid

Henk Hagoort, voorzitter college van bestuur Hogeschool Windesheim, binnen de Challenge actief in de stuurgroep

Paulus Blom, senior communicatieadviseur Provincie Overijssel, bij de Challenge betrokken namens de opdrachtgever

Laurens de Lange, voorzitter van VNO-NCW regio Zwolle, binnen de Challenge actief in de stuurgroep

Floris Boogaard, lector ruimtelijke transformaties Hanzehogeschool Groningen en senior projectmanager bij advies- en ingenieursbureau Tauw, bij de Challenge betrokken als deelnemer

Tanja Geurtse, projectleider bij Rabobank IJsseldelta, binnen de Challenge actief als jurylid

Martijn Schuit, beleidsmedewerker gemeente Groningen, bracht vanuit de

“ De challenge levert iets op. Daar krijg ik energie van ”

Team Groningen bedacht de 'Hanseatic Water Wall' en brengt dat concept op de markt. Twee deelnemers, Jenifer van Dijk Castañeda en Michael Bosscher (onderzoeker bij Kenniscentrum Noordruimte), beginnen daarvoor een start-up. 'Vergelijk de 'wall' met een spons. Langs de muur komt bijvoorbeeld een buizensysteem dat regenwater opvangt en vasthoudt.

gemeente Groningen een casus in bij de Challenge

Edwin van der Strate, manager klimaatadaptatie bij advies- en ingenieursbureau Tauw, binnen de Challenge actief als jurylid

Freddy ten Kate, senior adviseur riolering en water bij de gemeente Deventer, als deskundige betrokken bij het vraagstuk dat de gemeente Deventer inbracht bij de Challenge

Gerrit Jan Veldhoen, wethouder in de gemeente Kampen, binnen de Challenge actief in de stuurgroep

Kees Brugman, strategisch beleidsadviseur gemeente Kampen, bracht vanuit de gemeente Kampen een casus in bij de Challenge

Bauke de Vries, senior lector duurzaamheidsproblemen bij Saxion, bij de challenge betrokken als docent

Robert Jansen, projectcoördinator Hogeschool Windesheim en initiatiefnemer van de Challenge

Jenifer van Dijk Castañeda, water project manager en trainee bij Vitens, bij de Challenge betrokken als deelnemer

Dat regenwater is voor allerlei doeleinden te gebruiken, bijvoorbeeld voor het koelen van een gebouw, om plantsoenen water te geven of marktplaatsen en straten schoon te vegen.' In Kampen is een trainee aangesteld om de ideeën die tijdens de Challenge ontstonden verder te onderzoeken. Haar doel is bewoners van de wijk Brunnepe bewust maken van het klimaat. 'Door bewoners mee te laten denken en werken, creëer je draagvlak voor een duurzame toekomst', zegt Kees Brugman van gemeente Kampen. Ter ondersteuning van de trainee wordt een team van studenten gevormd, geheel volgens het gedachtegoed van De Nieuwe Hanze Unie: studenten van Landstede en Hogeschool Windesheim, van verschillende opleidingsrichtingen en van zowel mbo als hbo werken samen. 'De Nieuwe Hanze Unie heeft hiervoor de docenten samengebracht. Zij pakken samen het project op', zegt Emmely Lefèvre, founder en directeur De Nieuwe Hanze Unie.

BOVENAAN DE LIJST

Interessant detail: dit bewustwordingsproces in de wijk Brunnepe staat al een tijd op een wensenlijstje met pilotprojecten van het programma IJssel-Vechtdelta (proeftuin van het landelijke Deltaprogramma). Dit project in de Kamper woonwijk kwam aanvankelijk niet van de grond en dreigde te worden afgevoerd van de lijst. Nu het vraagstuk is behandeld in de Challenge en er goede ideeën zijn ontstaan, staat Brunnepe weer bovenaan het lijstje.

IDEEËN OMARMEN

Volgens Dennis Laing van BPD - BPD had plaats in de jury van de Challenge - hangen dergelijke ideeën al jaren in de lucht, alleen maakte nog niemand er een product van. 'Fantastisch dat er nu eindelijk iets mee wordt

gedaan', zegt Laing. 'Hier krijg ik ook energie van', vult Ten Kate aan. 'De Challenge levert echt iets op.' Opvallend is dat bij de uitwerking en uitvoering van de plannen ook ná de Challenge vele partijen zijn betrokken, en vooralsnog allemaal onbaatzuchtig. Robert Jansen (Hogeschool Windesheim), samen met Paulus Blom van Provincie Overijssel en Emmely Lefèvre van De Nieuwe Hanze Unie bedenker van de Challenge: 'kijk, je kunt studenten samenbrengen en aan het brainstormen zetten. Die kracht heeft De Nieuwe Hanze Unie al eerder bewezen. Maar dat gemeenten de ideeën van de studenten na afloop van de Challenge ook daadwerkelijk omarmen, dat is top. Het zijn immers allemaal ideeën die zich nog in de praktijk moeten bewijzen.' Ten Kate schetst met gepaste trots wie er allemaal bij team Deventer zijn aangehaakt: 'Waterschap Drents Overijsselse Delta, BPD, de parkmanager van bedrijventerrein Bergweide, studenten en docenten van Saxion, een rioleringdeskundige van de gemeente Deventer en advies- en ingenieursbureau Tauw. Daarnaast vragen we studenten van Ruimtelijke ordening en planologie, Stedenbouwkundig ontwerp en Bestuurskunde.'

EIGENAARSCHAP

De vraag is volgens Blom dan ook niet of er voldoende enthousiasme rondom de casussen is, maar of iemand zich voor de lange termijn eigenaar voelt. 'Iemand moet het dragen. In Groningen bijvoorbeeld, zetten de twee initiatiefnemers van de start-up hun schouders eronder. Dat is mooi.' Tanja Geurtse, jurylid namens Rabobank IJsseldelta, raadt aan dat scholen studenten blijven leveren voor de drie teams. 'Als er studenten beschikbaar zijn, is het voor bedrijven ook interessant om zich eraan te verbinden.'

De whipe-out-baan
bij Sportpark de
Pelikaan in Zwolle brak
het ijs op dag één.

COMMITMENT DOOR CHARTER

De verwachting is dat het 'Charter van Kampen' bijdraagt aan het commitment van de verschillende partijen. 'Met het Charter, oftewel het verdrag, hebben ongeveer dertig Hanzesteden

“ Op school kun je een cijfer verdienen, tijdens de Challenge kon je winnen ”

uit Nederland en zeven andere landen met elkaar afgesproken kennis en ervaring te delen', zegt Blom. 'Zij hebben hiervoor hun handtekening gezet tijdens het Hanzecongres.'

Team Groningen gelooft ook dat er voldoende betrokkenheid is bij organisaties en bedrijven om de klussen die er liggen te klaren. Floris Boogaard, bij de Challenge betrokken vanuit zowel de Hanzehogeschool Groningen als advies- en ingenieursbureau Tauw: 'we krijgen van meerdere bedrijven en gemeenten medewerking. Bij Tauw in Deventer mogen we een 'Hanseatic Water Wall' maken en in Groningen mogen we op het voormalige Suikerunieterrein (fabrieksterrein, red.) experimenteren met een muur. Ook Zwolle en Kampen hebben aangegeven dat ze interesse hebben in een Hanseatic Water Wall. Kijk, die betrokkenheid is nodig om van een idee realiteit te maken.'

Diner op de eerste avond,
bij Sportpark de Pelikaan
in Zwolle.

Ook op budget durft team Groningen al voorzichtig te hopen. Van Dijk Castañeda: 'door onze deelname aan de Challenge en het winnen van de eerste prijs, hebben we de aandacht. Dat maakt financiering makkelijker.'

VAN THEORETISCH EN ABSTRACT NAAR PRAKTISCH

De onderwijsinstellingen, overheden en ondernemers die zich aan de Challenge hebben verbonden, hebben er ieder voor zich winst uit gehaald. Martijn Schuit bijvoorbeeld, van de gemeente Groningen, vertelt dat klimaatadaptatie tijdens de Challenge is veranderd van een abstract en theoretisch onderwerp, in iets praktisch. 'Het brainstormen met studenten en professionals maakte het tastbaar. Ik heb vele ideeën voor klimaatoplossingen in de openbare ruimte opgedaan.' Voor studenten was de Challenge een kans om aan een échte casus te werken. 'En ze werkten samen met studenten en professionals uit meerdere disciplines. Dat is hartstikke interessant voor studenten', zegt Henk Hagoort, die vanuit Hogeschool Windesheim in de stuurgroep zat. 'Op school kun je een cijfer verdienen, tijdens de Challenge kon je winnen. Dat competitieve aspect maakt het sterk.' 'En dan nog het podium dat de drie beste teams letterlijk en figuurlijk kregen', zegt Bauke de Vries van Saxion. 'Dat vonden de studenten ook bijzonder. Op een internationaal congres was er oog en oor voor hun ideeën.' 'En terecht', vindt Laing. De teams hebben indruk op hem gemaakt. 'Ze behandelden casussen waar wij ons als professionals ook het hoofd over zouden breken. Toen ik de presentaties van de teams zag, dacht ik dat ze er allemaal weken aan hadden gewerkt. Hun creativiteit was groot. Achteraf hoorde ik dat een deel van hen er echt alleen maar tijdens de Challenge aan had gewerkt.' Hagoort is van mening dat de presentaties bijdragen aan carrièrekansen.

'Het is mooi dat je als student al contacten met potentiële werkgevers kunt opdoen, nog voordat je überhaupt bent afgestudeerd.' Student Van Luyn is het volledig met hem eens: 'ik heb mensen ontmoet waar ik misschien later voor kan werken. Ook is mijn netwerk, wat voornamelijk Gronings was, uitgebreid naar een veel breder netwerk, van bedrijven en organisaties uit meerdere Hanzesteden.'

“
**De klimaatopgave is
een probleem van ons
allemaal**
”

KENNIS DELEN

Kennis delen is de sleutel tot succes, geloven alle partijen die bij de Challenge betrokken waren. Laing: 'de klimaatopgave is een probleem van ons allemaal. Dat moet je niet alleen willen oplossen en dat kun je ook niet alleen.' Botst het niet, als partijen met verschillende inzichten en belangen bij elkaar aanschuiven? Laing gelooft van niet. 'Vooropgesteld dat je allemaal open en eerlijk bent, botst het niet. Ik denk juist dat je elkaar een heleboel gunt wanneer je zegt wat je hoop, verwachtingen en belangen zijn.' 'Zo opportunistisch ben ik er ook in gegaan', zegt Van der Strate, jurylid namens advies- en ingenieursbureau Tauw. 'Het kan best zijn dat er niets uit zo'n Challenge komt, maar de kans is groter dat je wel nieuwe inzichten opdoet. Daarvoor moet je je nek willen uitsteken.' Jansen hoopt dat alle bevindingen op een of andere manier gedeeld en bewaard worden. 'Er is gesproken over een open source online, een plek waar de projecten worden geëtaleerd. Het zou mooi zijn als we elkaar kunnen volgen en versterken.'

CHALLENGE VAKER INZETTEN

De Challenge is een van de vele projecten van De Nieuwe Hanze Unie, waarin studenten zich buigen over de uitdagingen waar professionals voor staan. 'Hoe maak je het beroep ambtenaar aantrekkelijk voor jongeren?' Of: 'Hoe kun je kinderen bewust maken van het verbouwen en eten van gezond voedsel?' De gemene deler tussen al deze projecten is dat de oplossing door de frisse blik van studenten vaak uit een heel andere hoek komt dan aanvankelijk werd gedacht. Voor de verschillende professionals die betrokken waren bij de Challenge, smaakt die werkwijze naar meer. Ook de manier van werken, met dwarsdenkers en friskijkers, snelkookpannen en stormbanen, spreekt de betrokkenen aan. Van der Strate wil in de toekomst wel eens vaker studenten naar een casus laten kijken. 'Zo'n brainstorm vanuit diverse studierich-

tingen geeft eyeopeners.' Van Luyn beaamt dat: 'in mijn team zat onder andere een studente van Human Technology, een vak dat werkt aan gebruiksvriendelijkheid van producten. Als bouwkundige begin ik zelf een oplossing te bedenken, terwijl zij eerst bij de gebruikers nagaat wat voor hen ideaal is. Een andere benadering dus. Zo leerden we van elkaar.' Schuit ziet het binnen de gemeente Groningen ook wel gebeuren: 'in de 'pressure cooking setting' kun je het onderwerp snel verkennen en vervolgens tot concrete oplossingen komen.' Tanja Geurtse, die vanuit Rabobank IJsseldelta bij zowel de Challenge als de Regio Zwolle Monitor (december 2017) is betrokken, is ook enthousiast over de 'snelkookpan'. 'De Regio Zwolle Monitor is een rapportage. Die willen we praktisch maken. De Regio Zwolle Monitor wordt gepresenteerd op het Regio Zwolle Congres, in december dit jaar. Wie weet kunnen we daar ook een pressure cooker-activiteit houden.' Ook Boogaard werkt graag met de snelkookpan. 'Onlangs nog, tijdens een internationale city deal voor klimaatadaptatie. Ook bij het selecteren van nieuwe medewerkers zie ik het gebeuren. Door mensen in competitieverband tot resultaten te laten komen, zie je snel welke kwaliteiten iemand in huis heeft.'

DE NIEUWE HANZE UNIE, HET BREIN ACHTER DE CHALLENGE

De Nieuwe Hanze Unie is een beweging die de vier O's (onderzoek, onderwijs, ondernemen en overheid) én studenten van zowel mbo als hbo helpt samenwerken. De Nieuwe Hanze Unie draagt graag bij aan een fundamentele omslag van denken, organiseren en handelen. Niet 'kennis is macht', maar 'kennis is delen'. De studenten doen échte opdrachten, met échte opdrachtgevers en er wordt écht gerealiseerd. Ze leren dus op jonge

leeftijd al werken in multidisciplinaire- en multilevel teams. Daarnaast bindt De Nieuwe Hanze Unie deze jonge talenten op deze wijze meer aan regio Zwolle. De opdrachtgevers kunnen profiteren van de frisse en vaak ongeconditioneerde blik van studenten.

De Nieuwe Hanze Unie helpt onderwijsinstellingen anders te kijken naar het curriculum, verbindt talenten aan het bedrijfsleven en ontwikkelt inspirerende programma's en processen. De 'Hanseatic City Challenge' is daar een voorbeeld van.

ANDERS DAN ANDERS

Niet alleen 'pressure cooking' was qua proces 'anders dan anders', ook de organisatie ervan werd vernieuwend aangepakt. De vier o's vormden samen een stuurgroep. De Kamper wethouder Gerrit Jan Veldhoen en gedeputeerde Bert Boerman vanuit overheid, de bestuursvoorzitter van Hogeschool Windesheim Henk Hagoort vanuit onderwijs/onderzoek, Laurens de Lange van VNO-NCW regio Zwolle vanuit ondernemers. Gerrit Jan Veldhoen, wethouder in de gemeente Kampen: 'drie keer zijn we samengekomen. Wat wij samen bedachten qua locaties, huisvesting van de studenten en andere praktische zaken, werkten de dames van De Nieuwe Hanze Unie uit. Heel efficiënt.'

'Klopt', zegt De Lange. 'De Challenge was al geschetst in grote lijnen. Wij mochten dat versterken met ons netwerk en advies. Verder hoefden we geen ellenlange documenten te lezen of eindeloos te vergaderen. Drie keer een uur brainstormen, beslissingen nemen en kijken hoe we ons netwerk konden inzetten. Heel beknopt dus.'

PERSOONLIJKE EN PROFESSIONELE GROEI

Meerdere deelnemers zagen de Challenge niet alleen als een wedstrijd, maar ook als een proces voor persoonlijke en professionele groei. 'Ik hoorde altijd dat ondernemen over risico's, onzekerheid en falen gaat. Ik zie dat nu anders. Ik denk dat je als ondernemer je eigen angst voor het onbekende moet overwinnen. Dat heb ik geleerd doordat ik nu vanuit de Challenge bezig ben met de start-up', zegt Van Dijk Castañeda. 'De studenten van team Deventer leerden ook een heleboel van de Challenge', zegt De Vries. 'Tijdens de presentatie op het podium van het

Hanzecongres klapte de studente die de presentatie gaf dicht. De grote zaal vol publiek, de stress van het pitchen in het Engels, de beperkte spreektijd van 90 seconden - het werd haar eventjes teveel. Het mooie is dat we de maandag na de Challenge in Deventer een 'haventop' hadden. Daar heeft de studente de presentatie

“
Er zijn prachtige ideeën ontstaan, die opvolging krijgen ook nog
”

nog eens gegeven. In het Nederlands, zonder tijdsdruk. Haar verhaal is toen ontzettend goed geland. Die ontwikkeling, daar gaat het om.' Jansen merkte tijdens de Challenge, en eerder al bij andere projecten van De Nieuwe Hanze Unie, dat de studenten al snel worden beschouwd als professionals. 'Dat zegt iets over hun goede houding, kennis en inzet. Maar we moeten ook voor ogen houden dat ze deelnemen om iets te leren.' Van Luyn deed inderdaad aan de Challenge mee om zich verder te ontwikkelen in zijn vakgebied en als professional, maar is zich er ook van bewust dat hij wel degelijk iets kwam brengen. 'Kijk, tijdens mijn studie ben ik op zoek naar kennis en ervaring.

Dat is wat ik als student niet heb en op school kom 'halen'. Tijdens de challenge waren de gemeenten die een vraagstuk inbrachten op zoek naar de frisse blik en ideeën van jongeren. Hier werden we dus op onze kracht aangesproken en met die kracht hebben wij hen ook kunnen helpen.'

TEVREDEN

Een ander aandachtspunt voor eventuele komende Challenges, bijvoorbeeld in het Duitse Rostock volgend jaar, is volgens Hagoort: 'op tijd beginnen met het werven van studententeams, zodat ook buitenlandse onderwijsinstellingen het in de planning kunnen meenemen'. Blom is het met hem eens, al is hij tevreden met de resultaten van de Nederlandse Challenge. 'Vooraf legden we de lat hoog. Dat we die internationale ambitie niet hebben waargemaakt, wil niet zeggen dat het geen succes was. Er zijn prachtige ideeën ontstaan, die opvolging krijgen ook nog. Gedeputeerde Bert Boerman geloofde dat de Challenge aandacht zou genereren voor klimaatadaptatie en dat de teams op zijn minst met inspirerende ideeën zouden komen. Daar heeft hij gelijk in gekregen.'

Boerman: 'omdat we zien welke mooie resultaten de Challenge hier heeft opgeleverd, willen we het concept van de Challenge overdragen aan Rostock, de stad die in 2018 het Hanzecongres organiseert. We bereiden momenteel een studiereis naar Rostock voor. De leden van het winnende team Groningen worden uitgenodigd voor die trip en mensen van de vier o's. De reis is dus een prijs voor de winnaars én een manier om samen met andere Hanzesteden uit binnen- en buitenland tot nieuwe resultaten te komen.'

Op dag 2 konden de deelnemers aan de slag met hun case, bij Brainz aan het Lubeckplein in Zwolle. Ze mochten Brainz gebruiken als werkplek en daar gasten uitnodigen, zoals lectoren, bedrijven of hun opdrachtgever.

DE RESULTATEN

Behalve effecten als nieuwe inzichten, persoonlijke groei, professionele ontwikkeling en het op de agenda zetten van klimaatadaptatie, is er een aantal concrete resultaten uit de Hanseatic City Challenge voortgekomen:

- Het Hanzecongres tijdens de Internationale Hanzedagen in Kampen (2017) had een recordaantal bezoekers. Alleen de hoofdstad der Hanzesteden, Lübeck, had ooit meer gasten.

- In Groningen wordt een bedrijf gestart om de Hanseatic City Wall te vermarkten.
- In Kampen is een trainee aangesteld om samen met studenten en bewoners de klimaatklus in de wijk Brunnepe te klaren.
- Deventer gaat met studenten en professionals een 'cool spot' maken van bedrijventerrein Bergweide.
- Brunnepe staat weer bovenaan de lijst pilotprojecten van het project 'Waterbewuste IJssel-Vechtdelta', onderdeel van het programma IJssel-Vechtdelta.

- De studenten van het winnende team Groningen gaan komend jaar samen met gedeputeerde Bert Boerman en andere genodigden op studiereis om projecten op het gebied van klimaatadaptatie en waterveiligheid en het Hanzecongres te bezoeken in Rostock (Duitsland).